

Nieuwsbrief van de Stichting Sāthsāthai - januari 2009

Inleiding

De eerste nieuwsbrief van 2009, het jaar waarin de stichting haar eerste lustrum viert. In juli bestaat de stichting Sāthsāthai al 5 jaar. De inhoud van deze nieuwsbrief wijkt enigszins af van de vorige nieuwsbrieven. Natuurlijk informeren we u weer over de voortgang van onze 5 hoofdprojecten: toiletten, rookvrije kooktoestellen, elektriciteit, alfabetiseringsklassen voor vrouwen en microfinanciering voor vrouwen. De nadruk ligt deze keer echter op een kijkje achter de schermen van onze activiteiten. Graag maken we onze lezers deelgenoot van wat zich rondom de projecten afspeelt. En natuurlijk informeren we u over het bezoek van medewerkers van Impulsis/ICCO, de mede-financieringsorganisatie voor ontwikkelingssamenwerking die bijna al onze projecten voor 50% meefinanciert; of anders gezegd, de organisatie die bijna al uw bijdragen verdubbelt.

65 jaar: lezen met een bril dus

de medewerkers van Impulsis "versierd"

Hoe staan we er voor?

doel	resultaat december 2008	verwacht voorjaar 2009	nog op het bordje van Sāthsāthai
alle ca. 5.000 gezinnen een toilet	ca. 950 toiletten klaar	. 1.200 toiletten klaar . start derde project van nog eens 600 toiletten	► financiering vinden voor ca. 3200 toiletten
alle ca. 5.000 gezinnen een rookvrij kooktoestel (ICS)	ca. 850 ICSSen klaar	. 1.200 ICSSen klaar . start derde project van nog eens 600 rookvrije kooktoestellen	► financiering vinden voor ca. 3200 rookvrije kooktoestellen
alle 7 dorpen (ca. 5.000 gezinnen) elektriciteit	. eerste dorp (Saramthali) aangesloten op het elektriciteitsnet; . aansluiting tweede dorp (Sarshukharka) nagenoeg afgerond . tenderprocedure tweede fase (resterende 5 dorpen) afgerond	. tweede dorp (Sarshukharka) aangesloten op het elektriciteitsnet . start aanleg van de aansluiting van de volgende 5 dorpen	► bijdragen aan de oplossing van regelmatig optredende problemen die inherent zijn aan zo'n complex en omvangrijk project ► intensieve samenwerking met TCRECA en CCS-Italy
alle vrouwen die dat willen, leren lezen en schrijven	. 84 tweejarige alfabetiseringsklassen georganiseerd . ca. 2.150 analfabete vrouwen bereikt	. start van de laatste 27 tot 30 klassen . een leesbril voor de (oudere) vrouwen met oog/leesproblemen in de klassen	► financiering vinden voor de grote wens van de vrouwen in Timal: een klein bibliotheekje per dorp
alle vrouwen die dat willen, organiseren in micro-financieringsgroepen	. 27 microfinancieringsgroepen aan de slag in 3 dorpen; ca. 1500 vrouwen doen mee . de opzet voor de regionale microfinancierings-coöperatie in Timal voorbereid	. start van de laatste 36 tot 40 micro-financieringsgroepen voor vrouwen	► financiering vinden voor de extra MF-groepen ► organisatie van alle MF-groepen in één regionale MF-coöperatie met toegang tot goedkope leningen van de centrale bank

Tijdens ons laatste verblijf in Nepal van ruim 7 weken hebben we weer ervaren hoe belangrijk persoonlijke contacten met onze Nepalese partners zijn. Mailverkeer of telefoontjes kunnen dat beslist niet vervangen. Er is inmiddels sprake van intensieve zakelijke relaties en soms zelfs van echt vriendschappelijke relaties, waardoor we over veel meer zaken worden geïnformeerd en zelf meer gericht en makkelijker om informatie vragen. En wat het belangrijkste is: er is sprake van vertrouwen over en weer, we begrijpen veel beter waarom dingen gebeuren zoals ze gebeuren (vaak anders dan afgesproken) en krijgen inzicht in wat onze Nepalese partners en de bewoners van Timal echt belangrijk vinden en waar ze zich grote zorgen over maken. Wat ons daarbij helpt is het appartementje dat we sinds april in Kathmandu hebben; met een computer en een internetverbinding. Een eigen plek die intensief gebruikt wordt voor ontmoetingen, gesprekken en vergaderingen en waar we zonder de ergernissen van een internetcafé ongestoord kunnen werken.

Bezoek Impulsis/ICCO

Met veel plezier hebben we Martin Teunissen (relatiebeheerder Impulsis) en Marie-Antoinette Kroone (communicatiemedewerkster Impulsis) tijdens hun werkbezoek aan Nepal in 2 dagen een stukje kunnen laten zien van onze activiteiten in het dorp Mechchhe. Onderweg met de jeep zagen we stapels elektriciteitspalen en mannen die deze zware palen sjouwden; een mooi bewijs dat dit grote project nu volop in uitvoering is. Waarschijnlijk zullen ze zich de hartelijke ontvangst en de huldiging tijdens de speciaal voor hen georganiseerde, grote dorpsbijeenkomst van vrouwen nog goed herinneren; ze werden overladen met de bekende kleurige bloemenslingers en kregen flinke hoeveelheden rode tika-kleurstof op hun hoofd. Ze hebben ervaren hoe steil de bergpaden zijn. De toiletten en rookvrije kooktoestellen die ze te zien kregen waren fonkelnieuw; de leem en het cement waren soms nog nat. Onderweg werden ze een paar keer verrast door vrouwen die hen binnen riepen in hun alfabetiseringsklas of microfinancieringsgroep. Ook de avond werd goed benut. Bij het schijnsel van een paar kaarsen in een donker theehuis vond op een voor Nepalese begrippen veel te laat tijdstip een evaluatiebijeenkomst plaats. Bestuursleden van onze Nepalese uitvoeringsorganisaties, politieke leiders en onze Nepalese vertegenwoordigers Palsang en Supa vertelden Martin en Marie-Antoinette over hun ervaringen met Sāthsāthai. We kregen rode oortjes van de complimenten. Het meest raakte ons de waardering voor het feit dat we ons door de burgeroorlog niet hebben laten afschrikken en in staat zijn geweest om rivaliserende politieke partijen rond onze projecten aan één tafel te krijgen en te laten samenwerken. Wij vonden dat dat nodig was in het belang van de bewoners van Timal, maar hebben er nooit bij stilgestaan dat we daarmee de aanzet hebben gegeven voor samenwerking tussen partijen die tot op dat moment tegenover elkaar stonden en gewikkeld waren in een (gewapend) conflict. "Dherai dhanyabaad" (veel dank) voor zoveel lovende woorden en vooral ook aan Impulsis/ICCO, waarop we al ruim 4 jaar kunnen bouwen als medefinancier van onze projecten. Zonder deze steun zou het allemaal een stuk moeilijker en trager gaan.

Mediation

Een groot deel van de inwoners van Mechchhe wordt dagelijks geconfronteerd met het gebrek aan drinkwater in de nabijheid. Iedere nacht zijn kinderen en jongeren 2 uur onderweg naar de dichtstbijzijnde bron. Doordat het in de afgelopen regentijd weinig heeft geregend, geeft de bron onvoldoende water en duurt het lang voordat de waterpotten gevuld zijn. De grote vijver achter de school, die de bevolking tot de volgende regentijd in mei van water voor de beesten en voor de was moet voorzien, stond half december al droog. Het watergebrek is enorm en vormt een ernstige bedreiging voor de gezondheid van mensen en beesten. Ook het effect op de kinderen is groot. Geen enkele nacht kunnen ze doorslapen en op school zijn ze te moe om goed op te letten. Sinds een paar jaar proberen we deze situatie - in samenwerking met 2 andere Nederlandse stichtingen - te verbeteren door een waterleiding voor Mechchhe vanuit een naburig dorp te realiseren. Naar ons gevoel was hierover overeenstemming en kon met de uitvoering worden gestart, maar tijdens ons monitorbezoek van november jl. bleken er grote en behoorlijk complexe problemen te zijn die de aanleg van deze waterleiding tegenhouden. Eén van de problemen is dat de politieke leider van het dorp waar het water vandaan moet komen (een lid van de CPN-UML) de bevolking van zijn dorp bewust tegen het project zou hebben opgezet. We weten dat deze man een neef is van de politieke leider van Mechchhe, die maoïst is. We weten ook dat de lokale CPN-UML leider tijdens de aanloop naar de verkiezingen van april jl. een verbeterde strijd heeft gevoerd met de kandidaat van de maoïsten en heeft verloren. Uiteraard zijn we de situatie ter plekke gaan bekijken in een moeilijk toegankelijke kloof tussen 2 bergen waar het water op verschillende plekken uit de berghelling komt. Ondertussen hadden we alle tijd om met de CPN-UML leider over het probleem te praten. Zijn verhaal wierp weer een heel ander licht op de zaak. Hij voelde zich persoonlijk gekwetst, omdat er al ruim een jaar met mensen uit Mechchhe over het afvoeren van water uit zijn dorp was overlegd zonder dat hij daarvan op de hoogte was. Ook hadden de inwoners van een van de buurtschappen in zijn eigen dorp, dat zelf nauwelijks over water beschikt, hem verboden water af te laten voeren naar Mechchhe. Tenslotte beweerden de inwoners van een andere buurtschap aan de voet van de berg, die zelf over irrigatiesystemen voor hun landerijen beschikken, dat de bron steeds minder water begint te geven en dat zij al het water nodig hebben voor de irrigatie van hun eigen land. Zij eisten stopzetting van het project en om hun eis kracht bij te zetten hebben ze een bestaande waterleiding naar een ander gedeelte van Mechchhe, die 3 jaar geleden door Unicef was gerealiseerd, doorgezaagd en tot aan de dorpsgrens volledig verwijderd. Laatstbedoelde buurtschap wordt beheerst door weer een andere politieke partij - de Congres Party - die het in Nepal jarenlang voor het zeggen heeft gehad en bij de laatste verkiezingen een grote nederlaag heeft geleden.

De mensen uit deze buurtschap zijn tijdens de burgeroorlog, die nog geen 2 jaar geleden is geëindigd, door maoïsten met de dood bedreigd en ze durven nu wraak te nemen. Een bijna onontwarpbare knoop van belangen en gevoelens met als gevolg dat mensen die snakken naar water geen stap verder komen.

Omdat we een goede verstandhouding met beide hoofdrolspelers hebben, trokken we de stoute schoenen aan en nodigden beide heren bij ons thuis uit met de bedoeling een gelegenheid te scheppen waar ze in alle openheid hun hart zouden kunnen luchten en waar mogelijk zicht op oplossingen zou ontstaan en die in ieder geval zou bijdragen aan een betere verstandhouding tussen hen beide. Van tevoren spraken we met ze af dat niemand over de ontmoeting geïnformeerd zou worden. Bij een mislukking zou dan geen van beide zijn gezicht verliezen: in Nepal zo'n beetje het ergste dat iemand kan overkomen! Beide heren namen de uitnodiging aan en ze hebben hun hart tijdens de bijeenkomst inderdaad grondig gelucht. Dat bleek heel hard nodig; het zat ze beide erg hoog. Het waterproject is er nog niet mee gered, maar ze spreken weer met elkaar. En meer dan dat. De kilte tussen beide sloeg na een tijdje om in de oude vertrouwde manier van omgaan; lachend, grappend en elkaar weer regelmatig vriendschappelijk aanrakend. Het ijs was gebroken en ze beloofden elkaar dat ze zich beide intensief zullen inzetten voor het vinden van oplossingen. Mediation: een modebegrip voor conflictbemiddeling, maar soms erg noodzakelijk. We zijn er trots op dat we deze rol mochten vervullen; er spreekt vertrouwen uit.

Geboorte van SaBiNe

Norbu Lama, voorzitter van SaBiNe

Tot onze stomme verbazing ontvingen we nog geen week nadat de stichting Sāthsāthai in aanwezigheid van de vertegenwoordigers van Impulsis/ICCO huizenhoog was geprezen door onder andere de maoïsten, het bericht dat diezelfde maoïsten niet langer met Sāthsāthai wilden samenwerken. Onze klomp brak en we waren eigenlijk vooral verdrietig en vol ongeloof. Na een onrustige nacht en een dag analyseren wat er aan de hand kon zijn, heeft de voorzitter, Tanja, de telefoon gepakt en de regionale maoïstenleider, die we vertrouwen, gebeld. Toen ze meldde dat we er niets van begrepen en ons er verdrietig over voelden was zijn antwoord: "ik kom eraan en ben over een uur bij je". Ook hem zat het besluit, dat hogerop in zijn partij was genomen, erg dwars. Het gesprek dat volgde duurde ruim 4 uur en vond in alle harmonie plaats.

Het resulteerde in een voorstel van de maoïst om samen een nieuwe uitvoeringsorganisatie op te richten van mensen die we beide vertrouwen. Zo gezegd, zo gedaan. Een week later is in een grote vergadering Sathasathai Bikas Nepal (SaBiNe) geboren; de naam betekent: "Samen Werken aan de Ontwikkeling van Nepal". SaBiNe is per 1 januari 2009 officieel geregistreerd. In het bestuur van SaBiNe - bestaande uit 7 leden, waarvan 2 vrouwen - zijn 3 van de 4 grote politieke partijen in Timal vertegenwoordigd en 4 van de 5 dorpen waar we (nu) werken. Wat begon met een conflict kon door de goede persoonlijke verhoudingen worden omgebogen naar een oplossing waar alle partijen uiterst blij mee zijn. SaBiNe is verantwoordelijk voor de uitvoering van projecten gericht op toiletten, rookvrije kooktoestellen, alfabetiseringsklassen en microfinancieringsgroepen. De TCRECA, onze belangrijkste partner tot nu toe, kan zich daardoor volledig concentreren op haar hoofdtak: de aansluiting van de 7 dorpen van Timal op het nationale elektriciteitsnet en het runnen van een distributiebedrijf.

De droom van Norbu: een toekomst voor de allerarmsten

In een gesprek met één van de politieke leiders, Norbu, vroegen we hem wat zijn droom is voor de toekomst van Timal. Toen hij begon te vertellen dachten we even "hadden we dat maar niet gevraagd", totdat hij met een heel concreet probleem op de proppen kwam en met een heel doordachte oplossing.

In de buurtschap waar Norbu woont heeft zich enkele maanden geleden een triest verhaal afgespeeld. Een vader die zich geen raad meer wist hoe zijn gezin te voeden, heeft zich laten verleiden om een nier te verkopen. Hij is naar India gegaan waar één van zijn nieren is verwijderd. Met ongeveer € 110,- op zak zat hij in het vliegtuig naar huis toen zijn wond openbarstte. Bij aankomst in Kathmandu moest hij direct naar het ziekenhuis en was hij zijn "verdiende" geld kwijt aan dokters- en ziekenhuiskosten. Norbu's droom is om voor deze man en enkele andere van de armste families, waaronder een aantal Dalit families (mensen die tot de laagste kaste van de "onaanraakbaren" behoren), een werkgelegenheidsproject op te zetten. Hij zou een plateauachtig stuk land aan de voet van een steile helling willen ontwikkelen tot een collectieve fruitboomgaard. Voorwaarde daarvoor is dat het water dat in de regentijd van de steile helling naar beneden stroomt wordt opgevangen in reservoirs waaruit kan worden geput tijdens de droge tijd. Het gaat dus om een gecombineerd project van "water harvesting" en landbouwontwikkeling. We hebben de berghelling waar deze droom waarheid zou moeten worden bekeken en onze eerste indruk was "Yes, dit moet kunnen!". Zonder dromen geen veranderingen, maar met dromen alleen kom je geen stap verder. We hebben Norbu dus geadviseerd om zijn droom wat concreter te maken door een water- en een landbouwdeskundige het stuk grond te laten beoordelen op mogelijkheden van water harvesting en van landbouw/fruitteelt, en daarvoor een begroting te laten maken. Om dat mogelijk te maken hebben we hem een klein bedrag geleend. Eind januari hopen we het voorlopige haalbaarheidsrapport te ontvangen.

Sponsorloop door de Anne Frankschool in Arnhem

De eerste afspraken zijn gemaakt. Op maandag 23 maart a.s. gaan de leerlingen van de groepen 5 t/m 8 van de Anne Frankschool met een aantal liters water op hun rug lopen om geld te verzamelen voor toiletten en rookvrije kooktoestellen in Timal.

In de weken daarvoor wordt er op school extra aandacht besteed aan de grote verschillen tussen Nederland en Nepal als het gaat om (drink)water en sanitaire voorzieningen. Ook wij zullen een les verzorgen met veel foto's en verhalen. Om het voor de kinderen extra tastbaar te maken, hebben we aan een schoolklas in Mechchhe verteld over de activiteiten van de Anne Frankschool en gevraagd of ze een traditionele waterpot, waarmee zij water halen, wilden versieren. De waterpot van de kinderen uit Mechchhe hebben we meegenomen naar Nederland en gaat naar de Anne Frankschool.

Op deze manier helpen de leerlingen uit Mechchhe om de sponsorloop van de Anne Frankschool tot een succes te maken en dragen ze indirect bij aan betere voorzieningen in hun eigen dorp, die kunnen worden betaald uit de opbrengst van de sponsorloop. We hopen dat de leerlingen van de Anne Frankschool in Arnhem daarvan ook leren dat luxe (altijd en overal warm en koud water, een douche en meestal meerdere toiletten in huis) en welvaart niet vanzelfsprekend zijn voor alle kinderen in de wereld en dat deze actie bijdraagt aan verbreding van hun blik als wereldburger.

Ontroerend mooi

Aan het eind van een bezoek aan een van onze alfabetiseringsklassen in Narayanthan vroeg de lerares, Yashoda Thapaliya, of ze iets voor ons mocht zingen; de tekst had ze zelf geschreven. Toen ons de inhoud van de tekst werd verteld raakten we ontroerd. We hopen dat een stukje van die ontroering ook mag doorklinken in de vertaling die wij hebben gemaakt. En dat deze tekst iets mag overdragen van de hele lange weg die dappere vrouwen in Nepal nog hebben af te leggen voor ook zij hun talenten mogen ontwikkelen en gebruiken.

Titel: "Dochters mogen niet naar school"

*je hebt je ongeschoolde dochter aan een gestudeerde man gegeven
vader: dat was verkeerd van je
mijn man vroeg in het Engels om water, maar vader:
ik begreep hem niet en gaf hem fruit
mijn man vroeg in het Engels om rijst
ik verstond hem niet en begreep dat ik teveel at
mijn man zei appel in het Engels
ik begreep hem niet en gaf hem zijn slippers
in andere landen worden vrouwen ingenieur
maar wij dochters zitten hier nog steeds achter een hoop gras
hoeveel pijn moet een gekooide vogel lijden en
hoeveel pijn moet een ongeletterd meisje lijden?
het bloed van jongens en meisjes is hetzelfde
laat dochters daarom ook lezen en schrijven
stuur dochters ook naar school om het A, B, C te leren
want zij kunnen niet dag en nacht gras snijden
heerlijk eten wordt aan een zoon gegeven in een mooie kamer,
maar een dochter moet de mest uit de stal scheppen*

*na mijn werk wil ik ook met mijn broer naar school en zal ik 's nachts huiswerk maken
iedere zoon krijgt Engelse les, maar een dochter wordt erop uitgestuurd om gras te snijden
als een zoon zijn school heeft afgemaakt gaat hij naar het buitenland om geld te verdienen, maar een ongeschoolde dochter is verplicht om thuis te blijven waarom?
veel vrouwen zoals ik hebben veel kennis verzameld maar vader: we lopen nog steeds met onze draagmanden met gras
oh vader, het leven kan niet alleen maar kwelling zijn ik heb ook behoefte om een pen te pakken
als ik mijn broer een pen zie vasthouden voel ik pijn in mijn hart, maar ik zal altijd alleen een sikkel in mijn hand houden
zelfs als er tien zoons zijn mogen ze allemaal in het ouderlijk huis blijven, maar voor slechts één dochter is geen plaats in datzelfde huis
een meisje gaat na haar huwelijk een zwaar leven tegemoet in een onbekend huis achter de bergen
vader: je hebt me niet op tijd naar school gestuurd*

Een vlijmscherp protestlied tegen nog steeds in ere gehouden tradities van systematische achterstelling van vrouwen en meisjes en van gearrangeerde huwelijken, waarbij het meisje altijd verhuist naar het huis van de echtgenoot. En dat is meestal een lid van dezelfde etnische groep uit een ander dorp ("achter de bergen"). Tradities die jonge meisjes en vrouwen de kans op ontplooiing van hun talenten ontzeggen en hen levenslang veroordelen tot een leven vol zware lichamelijke arbeid en tradities waaraan ze zich te houden hebben ("gekooide vogel"). Het lied is geschreven door een jonge vrouw die zelf pas op tienjarige leeftijd voor het eerst naar school mocht en doorzette. Ze behaalde het eindexamen van de middelbare school en leert nu vrouwen van de leeftijd van haar moeder en grootmoeder lezen en schrijven. Ze geniet daarvan en laat deze vrouwen delen in haar eigen ontwikkeling.

Dank aan onze sponsors en donateurs

Onze projecten in Timal worden ondersteund door Stichting Impulsis/ICCO, Karuna Foundation, Fred Foundation, Accenture Foundation, Dito Foundation, Fortis Foundation, Stichting Alle Beetjes, Stichting Nacht van de Foei, Stichting Grenzeloos Salland, Stichting Ontwikkelingssamenwerking Lingewaard, Terese van Attekum Stichting, Stichting Madat Nepal, Lions Club Bergen, Margriets Betere Wereld, Kalliste Woningbouwontwikkeling BV, Essent Retail BV, Open-i Software Services BV, HT-Wandelreizen, de Anne Frankschool uit Arnhem en natuurlijk door onze trouwe donateurs: nogmaals dhanyabaad, dherai dherai dhanyabaad.

**Het secretariaat van Sāthsāthai is gevestigd aan de Windmolenstraat 24, 6981 AZ Doesburg, telefoon 0313 – 482013, bankrelatie ABN/AMRO 406425876, email info@sathsathai.com
Het financiële jaarverslag 2008 van de stichting is vanaf 1 maart a.s. beschikbaar en wordt op aanvraag toegestuurd. Het verslag wordt natuurlijk opgenomen op onze website www.sathsathai.com.
En ook onze website zal voor 1 maart weer helemaal actueel zijn.**